

Cesta

2

2012

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 12 Kč

Modlitba	3
Jak ho poznat?	4
Všechno je v Žalmech IV.	4
Proč se říká, že... ..	6
Životní předsevzetí	7
Ta naše květena - česká? 12	8
Škola hrou VI.	10
Rok pod nebem	11
Jak se Ferdinand učil myšilov	12
Soutěž o tři knihy	14
Písnička - Boží vzkaz	15
Víte to?	15
Vaše obrázky	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Úřad Ústřední rady CČSH, Praha.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 2635/15,
 Praha 9 - Horní Počernice, tel.: 234 092 811
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, prostřednictvím redakce.
 Ilustrace: Archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Prosím, Pane Bože,
dej, ať není zima tučňáčkům v knížce,
když jim čouhají nohy zpod dečky.
Ani gumovému námořníkovi,
ani ptáčkům venku, když tolik mrzne.

Děkujeme ti, Pane,
že je u nás doma tak hezky,
že se máme všichni tak rádi.
Prosíme tě, buď vždycky s tatínkem v práci
a mamince dávej zdraví a sílu.
A nám pomáhej ve škole
a chraň nás v ulicích a všude, kde jsme.
A také naše spolužáky a vůbec všechny děti.
I naše učitele a učitelky.
Amen.

**Z dětských modliteb,
sesbíraných Irenou Kuželovou,
kazatelkou Jednoty bratrské**

Pán Ježíš řekl: „Přijdu za vámi.“

Kdo přichází za dětmi? Někdy ráno přiletí vrabec a klepe na okno, aby popřál dobrý den. Nebo přijde mamka a dá na dobrý den pusu. Někdy přijede na neděli babička a přiveze dětem dárek. Anebo přicházejí za dětmi kamarádi či kamarádky.

Kdy ale přichází za dětmi Pán Ježíš? Jak poznáme, že skutečně přišel, když je neviditelný a buď je v nebi anebo ho vidíme na obrázku?

Jestliže se všichni doma mají rádi, jestli vykonají něco dobrého, když třeba někdo lhal a jednoho dne lhát přestal a říká pravdu (jeden moudrý člověk prý řekl, že lže-li někdo, zcela jistě se mu třese palec na noze; jenže to nikdo nevidí, protože noha je ukryta v botě), kdosi byl lakomý a najednou začal rozdávat a vypomáhat druhým, kdosi zlobil mamku a teď ji odprosil a dokonce jí políbil ruku - to je známka, že kolem prošel neviditelný Ježíš. Nebylo ho vidět, ale on každému cosi pošeptal do duše.

Jan Twardowski

Z polštiny přeložil Emil J. Havlíček

VŠECHNO JE V ŽALMECH IV.

*„Hospodine, náš Pane, jak důstojné je tvé jméno
po vsí zemi, neboť jsi vyvýšil slávu svou nad nebesa.
Z úst nemluvoňátek a kojenců mocně dokazuješ svou sílu,
abys učinil přítrž vymstívajícímu se protivníku!“*

(Žalm 8,2-3)

Honem, honem si vezměme štěteček, pastelky, tužky. Malujme zemi. Tady hory, nádherné, pnoucí své štíty k nebesům. Nad horami obrovský měsíc v úplňku. Jako by plul po skalnatém úbočí. Lesy pod ním sestupují do údolí. Je rozkošné prozpěvovat tu slovo. A stejně je rozkošné, když pastelky utíkají po zelené trávě, po polích, v nichž se schovávají koroptve a zajíci. Svě hnízdo tu má chřástal. Polní myši zde hloubí své chodbičky. A tady moře. Vysoké vlny pokryté bílou pěnou. Osamocené plachetnice

v dáli. Nad mořem hvězdy, hvězdy, hvězdy, svítící body, souhvězdí, která dávným plavcům ukazovala cestu, aby loď nezbloudila na ohromném nekonečném moři.

Nebe a země. Všecko, co Bůh stvořil, co vytvaroval svými rukama, jak praví Žalm. Dílo tvých rukou. Vůči kráse přírody, nebe a země – stojí člověk v úžasu. Učenec, který všecko studuje velkými čočkami dalekohledů i mikroskopů – nám říká, jak moudře a spanile je všecko zbudováno a zařízeno. Vše, co existuje. Proč ale existuje? Mohlo by nebyť. Ale je. Bylo stvořeno a povoláno k existenci skrze Tvůrce. Každá stvořená věc mluví o svém Tvůrci. Třebaže zdánlivě nemá ústa – jako hvězda, jako voda, jako drobný živočich – hovoří neustále o moudrosti Tvůrce. Žák ve škole umí napsat vzorec vody H_2O . Učenec umí napsat vzorec energie. Čí to ale energie uvádí do pohybu všecko, co žije, co existuje?

Všecko mluví o Bohu. Nemluvně, které ještě saje mateřské mléko, a jelínek a štěně a telátko i ovečka, všecko, co začíná žít, co začíná svým životem chválit Tvůrce života, Boha. Bůh je Bohem živých. Je Bohem všeho, co žije. Je Otcem. Proto každý den říkáme: Otče náš, který jsi v nebesích. A třebaže jsi v nebesích, neopouštíš nás. Čím je člověk vůči spanilosti a velikosti přírody, slunce, hvězd, moře, hor a údolí? S výšin se jeví jako bodík, jako prášeček. Jeví se jako nic. Jako cosi nepodstatného. A přesto na něho Bůh pamatuje. Na každého z nás, dokonce i na ty nejmenší. Když dítě poprvé otvírá oči, už se v nich odráží světlo. A toto světlo je životem, Božím darem.

Už první hlásek nemluvněte, jeho první pláč, chválí Boha – praví Žalm.

*Z úst nemluvnat a kojenců
stvořil sis chválu.*

Oč více tedy ti, kteří už umějí mluvit a kreslit a popisovat – musejí ho chválit, to znamená zdravit, vítat, volat, prosit, děkovat, milovat. Řecky – psallein – chválit Boha.

Anna Kamieńska
Přeložil Emil J. Havlíček

2. Někdo je lstivý jako had

V minulém čísle jsme si vyprávěli o Adamovi. Brzy po jeho stvoření Bůh poznal, že není dobré, aby byl sám, a stvořil mu z jeho žebra jako pomocnici jemu rovnou ženu (Gn 2,18; 2,22).

Adam s Evou žili v ráji spokojeně, dokud se k Evě nepřiblížil had. Tento živočich není v Bibli příliš oblíbený – je označován jako „nejzchytralejší ze vši polní zvěře, kterou Hospodin Bůh učinil“ (Gn 3,1). Had začal Evu

přemlouvat, ať ochutná vynikající ovoce ze stromu uprostřed zahrady: „Bůh vám řekl, že zemřete, když je budete jíst? To vůbec není pravda! Nezemřete, jen se mu pak vyrovnáte – budete jako Bůh znát, co je dobré a co je zlé!“

To Evu samozřejmě lákalo, proto si ovoce utrhla a začala je jíst. Dala ochutnat i Adamovi, který rovněž neodolal.

Jenže Bůh pochopitelně brzy zjistil, co se stalo. Jak je pro nás, lidi, příznačné, jeden svaloval vinu na druhého – Adam na Evu, Eva na hada. Potrestáni byli všichni tři. Adam a Eva byli vyhnáni z ráje. Had byl proklet a odsouzen k odloučení od všech ostatních zvířat a k lezení po břiše. „Mezi tebe a ženu položím nepřátelství,“ řekl mu Bůh (Gn 3,14-15).

Takže již od počátku světa lidé většinou nemají hady rádi, štítí se jich a jsou pro ně symbolem lstivosti, záludnosti a podobných nepřijemných vlastností. Je to k těmto zajímavým živočichům trochu nespravedlivé, co myslíte?

Jana Krajčířiková

Milí mladí čtenáři,

na začátku nového roku se vás chci zeptat, jak jste byli spokojeni o Vánocích na Štědrý den s dárky, které jste našli pod stromečkem od Ježíška.

Ti, kteří měli přání skromnější, nejspíš našli právě to, co si tolik přáli dostat. Ti náročnější se však v dnešní době finanční krize a šetření musí mnohdy spokojit s lacinějšími dárky.

Ale nezapomínejte, časem se dočkáte i těch dosud nesplnitelných přání. Vždyť máte život před sebou. Pamatujte na to, že tím největším dárkem od Boha a Ježíše Krista je dar vašeho života, když jste

byli stvořeni z Boží vůle a teď je na vás, jak se svým životem naložíte. Zda k dobru svému i ostatních lidí, nebo život zbytečně promarníte v povrchní kratochvíli třeba počítačů a hracích automatů či nějakými nepravostmi. Třeba lákadlem užití zhoubných drog.

Při vstupu do nového roku 2012 se patrně také, jako ostatní, budete rozhodovat a činit různá dobrá předsevzetí: vyvarovat se konečně všech záporných zlovyků, o kterých nejspíše sami dobře víte. K jisté radosti vašich rodičů. Záleží však hlavně na tom, abyste svá dobrá předsevzetí v novém roce nakonec opravdu plnili a splnili. Aby nezůstalo jen u hezkých slov, jak to bohužel tak často končí.

Přeji vám všem mladým čtenářům Cesty, aby se to nakonec podařilo splnit!

Dr. Karel Lachout

12. Turan

Do rodu turanů (*Erigeron*) patří více než 240 druhů rozmanitého tvaru i velikosti, rozšířených v Evropě, Severní i Jižní Americe a v Austrálii. Jsou to rostliny jednoleté, dvouleté i vytrvalé, vysoké i nízké. Turany patří do čeledi hvězdnicovitých, jsou velmi podobné hvězdnicím (tzv. astra) a špatně se určují. Květy některých druhů turanů jsou jednotlivé a velké, u jiných malé, ale uspořádané do bohatých květenství. Kvetou většinou růžově, fialově až bíle. Vyšlechtěné kultivary mají různé barvy, květy v terči jsou převážně žluté. Turany jsou nenáročné rostliny, pěstují se až na pár výjimek snadno. Vyžadují pouze normální zahradní půdu a slunné stanoviště. Vysokohorským druhům bychom měli zajistit zimní kryt. Turany množíme výsevem, kultivary dělením trsů.

Turan roční (*Erigeron annuus*, na obrázku) je 40-100 cm vysoká dvouletá bylina s přímou, chlupatou lodyhou, nahoře větvenou. Lodyžní listy alespoň v dolní části zubaté, špičaté, výrazně paprskující jazykovité květy. Kvetou v červnu až říjnu. Vybírá si rumišť, pustá místa, objevuje se všemožně jako běžný plevel; má rád vlhká místa. Původně pochází ze Severní Ameriky, u nás zdomácněl v okolí lidských sídel. Dříve se užíval při dýchacích obtížích, nevolnosti nebo dně; působí močopudně a podporuje pocení.

Turan kanadský (*Erigeron canadensis*) je jednoletka, 15 až 100 cm vysoká. Lodyha přímá, hustě olistěná, rýhovaná, brvitá až téměř lysá, světle žlutozelená. Všechny listy střídavé a přisedlé. Květy uspořádané v latovitých květenstvích, na jedné rostlině jich může být až 250. Jazykovité květy bílé, listeny jsou podobné listům. Plodem je přitiskle chlupatá nažka. Kvetou od června do října. Najdete ho na náspech, rumišťích, podél cest, okolí obcí, v zahradách nebo na polích, na půdách mírně vlhkých a suchých, dusíkatých. Původní je v Severní Americe (jih Kanady a USA), k nám byl zavlečen pravděpodobně již na konci 18. století, v současnosti se na území ČR vyskytuje velmi hojně od nížin až po podhorské oblasti (max. asi 1200 m n.m.). Celkově roste v současné době téměř po celém světě vyjma Arktidy. Sbírá se kvetoucí nať, která obsahuje silice, třísloviny, pryskyřice, vosky aj. Droga působí močopudně, tlumí vnitřní krvácení a průjmy, podporuje látkovou výměnu (zejména při kožních chorobách) a příznivě ovlivňuje tvorbu bílých

krvinek. Užívá se jako antirevmatikum, při dně, bronchitidě nebo při zánětech močových cest. V tradiční indiánské medicíně (u Siouxů) se používala i proti úplavici nebo zevně ve formě kašovitého obkladu na různé pohmožděninny, otokliny, bolavé klouby či jako prostředek proti vším a svrabu.

Turan jednoúborný (*Erigeron uniflorus*) má celokrajné, na okraji mírně brvité listy v přízemní růžici. Je jen 3-7 cm vysoký, ale květy má až 2,5 cm velké. Jazykovité květy jsou fialové, někdy bílé, terč je žlutý, zákrovní listy chlupaté. Kvete od července do září. Turan jednoúborný pochází z horských oblastí Evropy a arktických oblastí, poddruh *Erigeron leiomerus* je původem ze Skalistých hor. Najdeme jej tedy zejména na horách, více než u nás je rozšířený na Slovensku. Má rád vápencové podloží a větrná stanoviště.

Petra Štěpánová

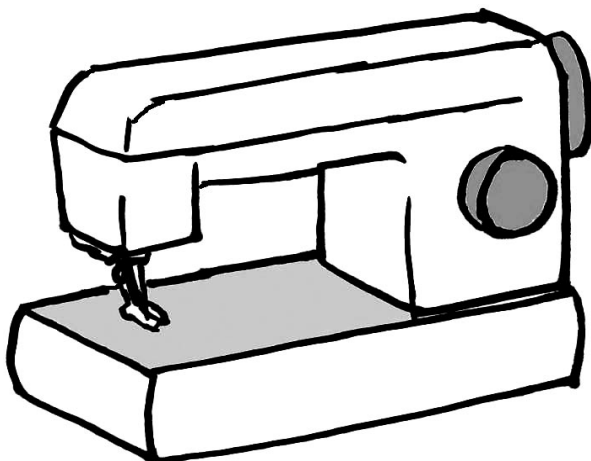

DĚJEPIS

Okamžik vážného zamyšlení
nad tím, co bylo – a už není.

Stín trosek chrámů zbořených
a věčné pravdy dávných knih,
jablko sváru po předcích...

Staletí lidských věd a běd –
a ty se těšíš na oběd.

RUČNÍ PRÁCE

Holky řezou svižně pilou,
kluci umí plést a šít.
Až se sejde milý s milou,
mohou si to vyměnit.

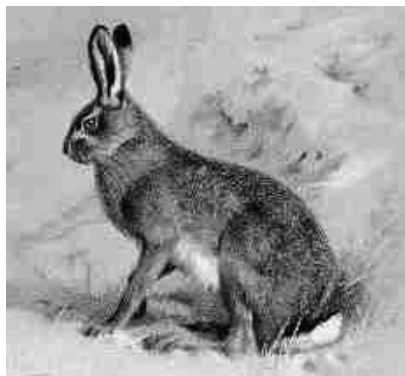
Svatava Mášová

Zajíc

Zajíc hopká brázdou v poli,
rozhlíží se po okolí.
Ani zbytky sněhu
nevadí mu v běhu.

Na mezi už raší tráva,
zajíček si pochutnává.
Má už plno v bříšku?
Honem do pelíšku!

Jíva

Polehoučku ze své skrýše
kočičky se kradou tiše
od větévek vzhůru
nad oživlou kůru.

Není jim tam zima, ba ne!
Do kožíšků zachumlané
dívají se s námi
k nebi pod hvězdami.

Miroslav Matouš

Jeden malíř si koupil chalupu u rybníka. Přivezl si tam černé koťátko, které mu málem vběhlo pod auto. Z toho vidíte, že to bylo ještě kotě hloupoučké, protože chytré kočky se přece netoulají po silnici.

Co se dává kočičkám k jídlu, to malíř věděl a nalil novému kamarádovi do misky mléko. Kotě se napapalo, krásně předlo a otíralo se malíři o nohy, což znamenalo, že u něho zůstane. Malíř mu chtěl něco říci, jenže nemohl, protože kotě – vlastně malý kocourek – ještě nemělo jméno. Přemýšlel, přemýšlel, až přišel na jméno Ferdinand.

„Tak, Ferdinandě,“ povídal, „jméno už máš. Ale jestlipak víš, co je první kočičí povinností? Přece chytat a nosit myši. A tady jich, chlapče, je. Třeba to ještě neumíš, ale podívej – já taky neumím chytat ryby a jdu k rybníku. Musím se to napřed naučit...“

Jenže jak se to měl chudák Ferdinand naučit, když mu to nikdo neukázal? A myši kolem chaloupky to poznaly a začaly kocourka zlobit.

„Ferdinandě,“ volaly na něho z kouta zahrady. A když tam kocourek při-

běhl, nevidí ani myšičku, zato na něho volají myši z opačné strany zahrady: „Ferdinande!“

Kocourek se mohl uběhat, jak ho myší banda proháněla. Býval z toho tak popletený, že když nějakou myšku dopadl, zapomněl vytasit dráčky, kočičí šavličky, a myška byla pryč.

Nejvíc kocourka trápil myšák Špekoun, vypasený z loupeží v chalupě. Co ten se ho nazlobil! Ferdinand by ho byl rád chytil, jenže myšák ho k sobě nechal přiblížit na tři kočičí délky a utekl do díry.

V ten čas padalo z javoru suché listí. Když takový suchý list podfoukne vítr, běží jako zvířátko. A kocourek to pochopil. Pouštěl si ten suchý list nejdřív na tři, pak dokonce na pět kočičích délek od těla a nezapomínal vytasit dráčky, kočičí šavličky. Brzy byl obklopen velikánským kruhem myší, které se hihňaly: „Jé, jú, jó, Ferdinand loví sucháče z listnáče!“

„Nevyrušujte mě,“ pokáral je kocourek. „Já se učím.“

„Uč se, uč,“ popichoval ho myšák Špekoun. „Já se zatím vloupám do spíže a vykousu důru do slaniny.“

Kocourek už skákal na šest kočičích délek a myši pištěly: „Co se učíš? Povídej, nezdvoračku!“

Kocourek nebyl nezdvoraček, ale copak měl čas odpovědět? Povedl se mu skok na sedm kočičích délek a jestlipak víte, co držel v tlamičce a běžel se s tím pochlubit kamarádovi malíři? No přece tu drzou zlodějskou myš, která se jmenovala Špekoun!

**Ladislav
Muška**

Podle textu v Lukášově evangeliu o setkání Ježíšových rodičů se Simeonem a Annou (2,21-40) seřadte věty příběhu ve správném pořadí – tím získáte pořadí písmenek do tajenky. Nezapomeňte nám ji poslat do poloviny března, abychom vás mohli zařadit do losování úvherců tří knih.

1. V Jeruzalémě žil muž jménem Simeon. **(E)**
2. Dítě rostlo v síle a moudrosti a milost Boží byla s ním. **(U)**
3. Ježíšův otec i matka byli plni údivu nad jeho slovy. **(O)**
4. Byl to velmi zbožný muž. **(D)**
5. V chrámu žila i prorokyně Anna, nyní již osmdesátiletá. **(CH)**
6. Když uplynuly dny jejich očišťování podle zákona Mojžíšova, přinesla Marie s Josefem Ježíše do Jeruzaléma. **(U)**
7. Simeon vzal Ježíše do náručí a chválil Boha: **(Í)**
8. Podle zákona totiž všichni prvorození synové byli v chrámu zasvěcováni Hospodinu a rodiče obětovali dvě hrdličky nebo dvě holoubata. **(V)**
9. Duch svatý mu předpověděl, že nezemře dřív, než spatří Mesiáše. **(E)**
10. V den, kdy do chrámu přišli rodiče s Ježíšem, potkali se zde se Simeonem. **(N)**
11. V tu chvíli k nim přistoupila, chválila Boha a všem říkala, že to dítě vykoupí Izrael. **(Á)**
12. „Nyní propouštíš svého služebníka, neboť mé oči viděly tvé spasení, které jsi připravil pro všechny.“ **(D)**
13. Když Josef s Marií vše řádně vykonali, vrátili se do Nazareta. **(M)**
14. Jako mladá odověla a od té doby sloužila Bohu posty a modlitbami. **(R)**

Blahopřejeme výhercům soutěže z prosince 2011

(tajenka: Syn Boží):

Andrea Tobišková z Rychnova nad Kněžnou

Jan Krist z Hovorán

Petr Kováč z Kolína

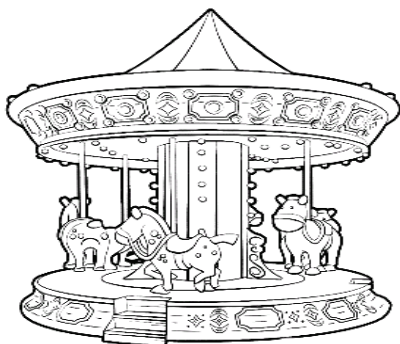
Kánon

Proč by ses bál, když blízko jsem, když

blíz - ko jsem, když blíz - ko jsem.

Autor: H. Soenke
Překlad: Z. Svoboda

VÍTE TO?

Některá slova mají první čtyři písmena shodná a po nich následují další, která mění význam těchto slov. Dokážete chybějící písmena doplnit?

1. Předmět velikých rozměrů je kolo .
2. Jelení mládě je kolo . .
3. Otáčivé zařízení se sedátky je kolo . . .
4. Mazadlo na nápravy vozů je kolo . . .
5. Velký člověk, hromotluk je kolo . . . .
6. Vozítko se dvěma koly a řídítky je kolo . . . . .
7. Hrací skříňka s klikou je kolo . . . . .

Správné řešení si můžete zkontrolovat na str. 16.

Asi jste si, děti, všimly, že od minulého čísla máme v Cestě barevnou obálku. Rádi bychom tuto možnost co nejlépe využili a napadlo nás, že bychom zadní stranu mohli věnovat vašim obrázkům, které tak vyniknou mnohem lépe než v černobílé podobě. Jako první jsme vybrali krmítko od Míši Faifrové z Kolína a Marii s Josefem od Dominiky Krčové z Hovorán. Moc se těšíme na vaši další tvorbu!

Správné řešení ze str. 15:

kolos, kolouch, kolotoč, kolomaz, kolohnát, koloběžka, kolovrátek.

